

Ivo van Hove, de Vlaamse theaterdirecteur van Internationaal Theater Amsterdam (ITA), werd onlangs geëerd met de Johannes Vermeerprijs, de Nederlandse staatsprijs voor de kunsten. Een jaarlijkse prijs plus geldbedrag van 100.000 euro dat wordt toegekend aan in Nederland werkende kunstenaars van verschillende artistieke disciplines.

De Vlaamse Van Hove krijgt de prijs voor zijn “grandioze bijdrage” aan de ontwikkeling van het theater in Nederland en daarbuiten, zegt de jury.

De theatermaker bracht het Internationaal Theater Amsterdam de afgelopen jaren naar de wereldtop. Door taal, drama, regie en beeld samen te brengen heeft Van Hove volgens de jury het theater vernieuwd.

“Het is natuurlijk fantastisch en een grote eer”, zegt Van Hove. “Dat het theater op die manier geëerd wordt met een staatsprijs die over alle kunsten en disciplines heengaat.”

Eerder ontvingen onder andere fotograaf Erwin Olaf, kunstenaar Marlene Dumas, architect Rem Koolhaas, regisseur Steve McQueen en opera- en theaterregisseur Pierre Audi de Johannes Vermeerprijs. Het verheugt Van Hove dat zijn vak, het theater, daar nu tussen staat én dat het een oeuvreprijs betreft. „Het fijne is dat mensen zien dat je werk in een verband staat.”

Ivo van Hove is drukker dan ooit. De voorstelling Lazarus die Van Hove samen met David Bowie naar het toneel in New York en Londen heeft gebracht speelt momenteel in Theater

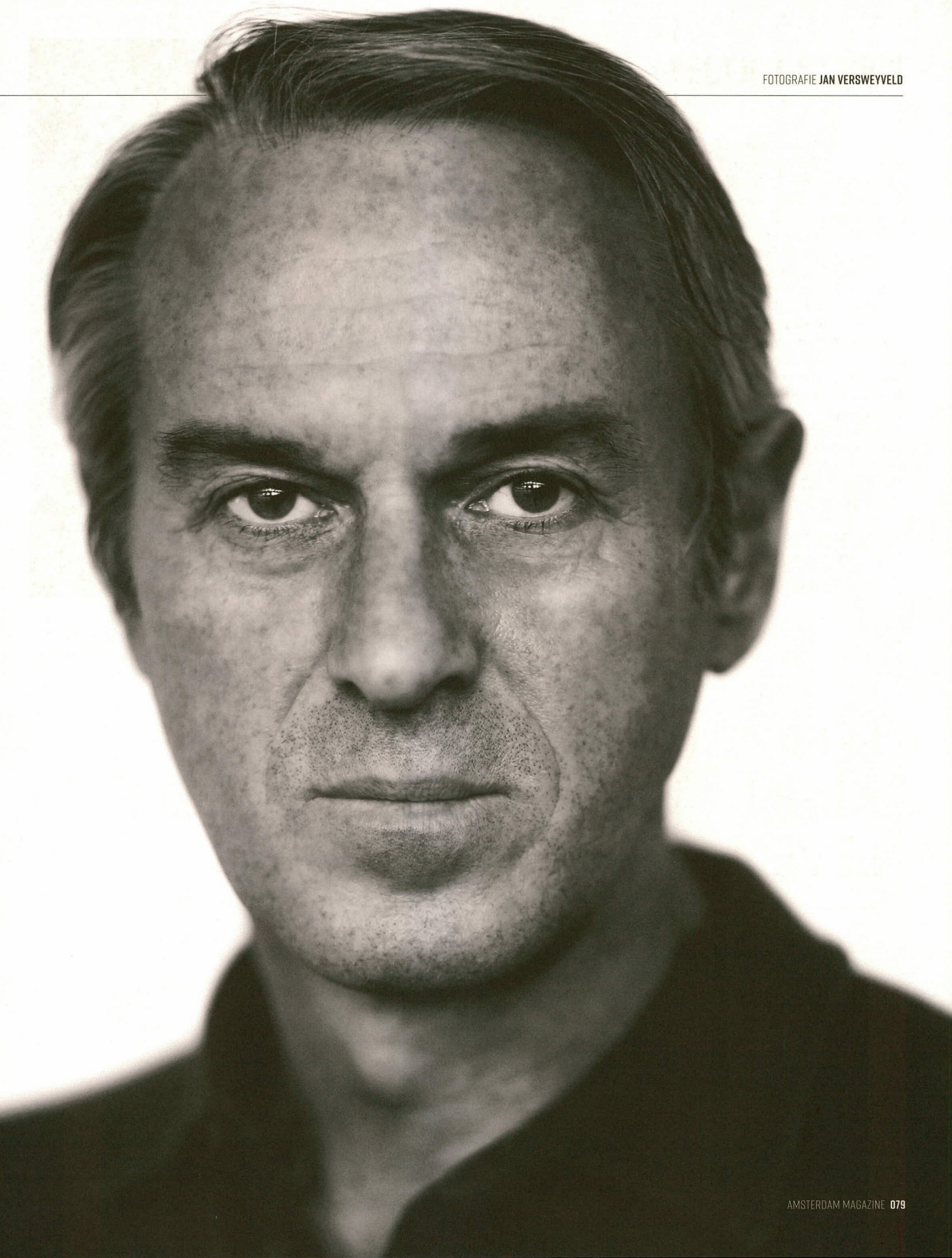
DeLaMar. De Nederlandse versie wordt met veel succes door Dragan Bakema, Noortje Herlaar, Pieter Embrechts en Holly Mae Brood gespeeld. Daarnaast gooit de Vlaming hoge ogen met zijn regie van ‘Een klein leven’ en brengt ie binnenkort ‘Wie heeft mijn vader vermoord’ naar het toneel van ITA. Tevens zal de succesvolle theaterregisseur dit jaar zijn versie van ‘The West Side Story’ op Broadway in première laten gaan en regisseert hij Isabelle Huppert in ‘La Menagerie de Verre’ van Tennessee Williams.

Ivo van Hove is hot. De grootschalige projecten, trilogieën en monsterproducties die hij heeft geregisseerd hebben door de jaren heen veel lof opgeleverd. Sinds hij in 2014 met ‘A View from the Bridge’ in Londen en New York furore maakte en prijzen in de wacht sleepte. Buitenlandse critici roemen de manier waarop hij bestaande teksten als nieuw presenteert, met een koele buitenkant en een zinderende binnenwereld. Grote sterren als Juliette Binoche (‘Antigone’), Jude Law (‘Obsession’), David Bowie (‘Lazarus’) wilden maar wat graag met hem werken.

Ook voor Van Hove als operaregisseur gaan alle deuren open, in 2019 zelfs die van The Metropolitan Opera in New York. In 2020 volgt op Broadway zijn nieuwe regie van ‘West Side Story’. Toch is het middelpunt van zijn leven nog altijd Toneelgroep Amsterdam, tegenwoordig Internationaal Theater Amsterdam genaamd, waar hij sinds 2001 directeur is. Van Hove werd onlangs zestig. Alweer veertig jaar is de Vlaming werkzaam als theaterregisseur. Samen met zijn levensgezel Jan Versweyveld bracht de sympathieke Belg veertig jaar terug zijn eerste voorstelling ‘Geruchten’ op de bühne in Antwerpen. Nog altijd is Versweyveld verantwoordelijk voor de vormgeving en het licht bij al zijn producties.

Ivo van Hove

DE VLAAMSE TONEEL- EN OPERAREGISSEUR DIE MET GROOT SUCCES ZIJN PRODUCTIES OP HET WERELDTONEEL REGISSEERT. VAN AMSTERDAM TOT NEW YORK, PARIJS, MELBOURNE EN ATHENE.

KUNST & CULTUUR

Anno 2020 ligt de wereld aan zijn voeten en zwaaien alle deuren voor hem open. Hoe ervaart hij het succes. "Ik heb veel geluk gehad. Samen met mijn team heb ik veel moois gemaakt waarvoor we zijn onderscheiden met belangrijke, internationale prijzen. Voor 'A View From the Bridge' ontving ik in 2016 de Tony Award, de belangrijkste prijs voor theaterproducties en acteurs op Broadway. Nog nooit had een Europeaan deze Amerikaanse prijs gewonnen. Het jaar daarvoor won ik in Engeland de Olivier Award en in 2017 de Franse prijs voor 'Les Damnés'."

Een jongetje uit Kwaadmechelen (België) is nu een ster in New

York. "Ik denk toch wel dat ik het verdiend heb. Waarom zou ik vals bescheiden zijn? Je krijgt de erkenning dat je iets hebt gemaakt wat ertoe doet. We doen ertoe in Engeland, Frankrijk, Amerika, België, Nederland."

Wat was de inspiratie om theater te gaan maken? "Wat mij enorm heeft geïnspireerd in mijn jonge jaren zijn performances van mensen als Joseph Beuys en Marina Abramovic. Beuys liet zich opsluiten met een coyote, hij leefde een paar dagen met een wild dier. Abramovic richtte minutenlang een vlijmscherpe pijl op de borst van haar vriend. Op die momenten weet je: dit is echt, je kunt er niet omheen."

"IK HOU NIET VAN SMALLTALK. DAAROM BEN IK OP MIJN BEST IN HET THEATER, WANT DAAR WEEET IK DAT IK IETS TE VERTELLEN HEB. DAT KAN FOUT OF NIET ZO GOED ZIJN, MAAR IK HEB IETS TE MELDEN."

EEN KLEIN LEVEN

—

GEBASEERD OP HET BOEK
VAN HANYA YANAGIHARA
CONCEPT & REGIE
IVO VAN HOVE
INTERNL THEATER AMSTRDM

Ook al is het door iemand bedacht en dus kunst. Naar zulke momenten zoek ik altijd in mijn voorstellingen: een moment waarop iets echt is."

Waarom toneel? "Ik heb iets te vertellen, denk ik. De reden dat ik opera en toneel maak, is omdat ik zo het dagboek van mijn leven schrijf. Hoe ik me voel, hoe ik denk over de wereld en over andere mensen, daar maak ik voorstellingen over, zoals anderen een boek schrijven. Daarom vind ik het niet erg om veel te werken: ik kan mij uiten in het theater. In het repetitielokaal voel ik me thuis, letterlijk."

Tegenwoordig baseert u zich op teksten, boeken of filmscripts van anderen. Ook nu weer met 'Een klein leven'. "Via deze omweg kan ik beter vertellen over wat ik voel en denk over de wereld. Een tekst is nooit objectief, je kunt nooit gewoon spelen wat er staat. Een tekst moet je altijd interpreteren. En in elk jaar van je leven kom je tot andere interpretaties. Ik merk dat nu met de #MeToo-beweging:

de mannenrol in een van mijn volgende stukken, iemand die alleen in macht geïnteresseerd is, krijgt daardoor een heel nieuwe dimensie."

Wat u zou u graag nog eens doen? "West Side Story wilde ik graag doen. Ik ben naar de enige producer gestapt die dit waar kon maken. Vergis je niet, van het budget zou je in Nederland heel wat films kunnen maken. In deze fase van mijn leven gaan de deuren voor me open: ik kan een project toelichten en de beste producer krijgen. In The Met regisseer ik 'Don Giovanni' met de bariton Peter Mattei, dat is de wereldtop."

"Dat is het fijne van deze fase van mijn leven. Ik heb hier bij Internationaal Theater Amsterdam een stel acteurs van wereldniveau, maar ook op andere plekken heb ik nu de mogelijkheid om onder heel goede omstandigheden te werken. Mijn agenda zit vol tot 2021. En elk project staat er om een reden." M